

EEN TEELT VOL UITDAGINGEN

Het neonics-verbod heeft lokaal geleid tot een flinke uitdunning van het plantenbestand. De toegenomen insectendruk vraagt om extra waakzaamheid en vraagt een goede timing voor een bespuiting. Inmiddels vraagt ook de bladschimmelbestrijding weer de aandacht. De bladschimmelmonitor biedt ondersteuning.

Het is lang geleden dat er zoveel aandacht was voor de bestrijding van plaaginsecten. Het gemis aan neonicotinoïden trekt zijn spoor. Kort na de zaai en bij de opkomst zijn er meldingen gedaan van aantastingen door springstaarten en bietenkever. De overzaai als gevolg hiervan is gelukkig beperkt gebleven. Wel is lokaal het plantenbestand uitgedund. Na de opkomst - tot medio mei - werd dit gevolgd door zwarte bonenluizen in veel percelen. Ook is vaak de bietenvlieg gesignaleerd. Vele telers hebben geen ervaring met de bestrijding van de plagen. Welke middelen wanneer in te zetten op welke insecten? Hoe kan ik bij de middelenkeuze de natuurlijke vijanden behouden? Ook vinden veel bietentelers het werken met schadedrempels moeilijk. Over het algemeen kan in de praktijk een geringe aantasting worden geaccepteerd en hoeft niet elk insect te worden bestreden. Natuurlijke vijanden kunnen ook een belangrijk deel van het bestrijdingswerk uitvoeren.

Perzikkuis

Vanaf medio mei kwam er ook nog de groene perzikkuis bij. Hier moet zeker veel aandacht aan besteed worden. De perzikkuis kan het vergelingsziektevirus overbrengen. Het risico op opbrengstschade is groot. In het verleden is op ernstig aangetaste percelen de opbrengst tot wel 50% gereduceerd. Het is daarom belangrijk de ontwikkeling van de groene

Veel aantasting door zwarte bonenluis

perzikkuis goed te volgen. De agrarische dienst telt wekelijks op 75 percelen verspreid over het land de aanwezige luizen. Via het Bieten Advies Systeem (BAS) op het ledenportaal en de site van het IRS wordt de actuele stand van zaken getoond. De informatie wordt veelvuldig bekeken: in mei meer dan 25.000 keer. Wordt in een gebied op enig moment de schadedrempel overschreden, dan is het belangrijk het eigen perceel te inspecteren en zo nodig maatregelen te nemen.

Pilot Conviso Smart

De onkruidbestrijding is dit voorjaar over het algemeen voorspoedig verlopen. De werking van de middelen is effectief geweest. De droogte heeft de onkruiddruk getemperd. Door de zachte winter moet op verschillende percelen veel aandacht besteed worden aan de bestrijding van aardappelopslag.

Dit jaar wordt op twaalf percelen, verspreid over het land, ervaring opgedaan met een Smart-ras. In dergelijke rassen

Blijf alert op ziekteontwikkeling

kan het herbicide Conviso One worden ingezet. Dit middel heeft een zeer brede werking op onkruiden. Het Smart-ras is ongevoelig voor het middel, maar heeft wel een lagere opbrengst (zo'n 10%). Uit de eerste ervaringen blijken moeilijk te bestrijden onkruiden als melde, kamille en onkruidbieten goed te worden aangepakt. Typisch is dat de werking van Conviso One erg traag is. Het duurt weken, voordat de werking bij de onkruiden zichtbaar is. In geval van een ingezaaid stuifdek is dit positief: de bestrijding hiervan is met Con-

viso One uiteindelijk volledig, maar het stuifdek behoudt zijn functie tot de bieten groot genoeg zijn.

Opbrengstverwachting

Met een gemiddelde zaaidatum van 7 april is het teeltseizoen enkele dagen later gestart dan het vijfjaarlijks gemiddelde. Het plantenaantal is met minder dan 80.000 planten lager dan normaal. Op verschillende percelen, voornamelijk in het zuidwesten, heeft de droogte tijdens de opkomst parten gespeeld. In het noordoosten is het aantal planten beïnvloed door verstuing.

De vooral in mei relatief lage temperaturen hebben de ontwikkeling van de bieten in die periode stevig geremd. De verwachting is dat het groeipunt ergens rond 19 juni uitkomt, circa vijf dagen later dan normaal.

Begin juni was het erg droog. Het extreme neerslagtekort van 2018 is nog steeds niet volledig aangevuld. Voor de suikerbieten is dit nu nog geen probleem. De wortels ontwikkelen zich tot grotere diepte. Het groeimodel laat een benedengemiddelde opbrengstverwachting zien van circa 14 ton suiker per hectare. Het is echter moeilijk te voorspellen welk gevolg een eventuele voortzetting van de droogte zal hebben. Ook is onzeker welke

invloed het vergelingsziektevirus op de opbrengst gaat hebben.

Bladschimmelmonitor

Vanaf nu moet er weer de nodige aandacht worden besteed aan het voorkomen van bladschimmelaantasting. Bekend is dat temperatuur en vochtigheid in het gewas bepalend zijn voor de ontwikkeling van schimmels. Cercospora ontstaat bij een relatief hogere, stemphylium juist bij een wat lagere temperatuur. Vorig jaar heeft Suiker Unie in samenwerking met het IRS geëxperimenteerd met sensoren in bietenpercelen. Deze sensoren meten de actuele temperatuur en vochtigheid in het gewas. Op basis van deze metingen kan modelmatig de ontwikkeling van schimmels worden aangegeven. Ook in 2019 worden deze metingen uitgevoerd, met aanvullend waarnemingen ter validatie en verbetering van het model voor infectiekansen. Op 150 plaatsen worden sensoren geplaatst. Via BAS op het ledenportaal zal, vergelijkbaar met de luizenwaarschuwing, actueel worden getoond wat de gemeten infectiekansen per type schimmel per sensor zijn. Bij een hoge kans op schimmelontwikkeling in de regio is het advies het eigen gewas extra te controleren.

Pieter Brooijmans

PILOT EIWITWINNING BIETENBLAD

De winning van eiwit uit reststromen staat maatschappelijk flink in de belangstelling. De eiwitten in het bietenblad zijn prima geschikt voor menselijke consumptie. De winning van het eiwit is echter nog niet zo eenvoudig. Suiker Unie heeft vorig jaar Green Protein overgenomen. Het bedrijf heeft een techniek ontwikkeld om eiwit te winnen uit bietenblad. Vorig jaar is hiermee geëxperimenteerd. De opgedane ervaringen hebben ertoe geleid dat in 2019 een pilot op grotere schaal wordt uitgevoerd. In Dinteloord wordt nu een pilot-installatie gebouwd om dagelijks circa 15 ton bietenblad te verwerken. Suiker Unie zal met verschillende telers in de regio afspraken maken om het bietenblad voor dit doel te oogsten en af te voeren.

